

PROCEDURA INTERWENCJI (W TYM KARTA INTERWENCJI) PERSONELU PLACÓWKI MEDYCZNEJ W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA ORAZ REJESTR INTERWENCJI W GRUPIE MEDYCZNEJ TOMMED

1. Cel

Wskazanie optymalnej ścieżki postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka dla personelu GMT. Wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za reagowanie na wszelkie objawy krzywdzenia dzieci.

2. Skróty i definicje

krzywdzenie dziecka - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

przemoc domowa - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

czyn karalny - zachowanie człowieka, które zostałoby uznane za przestępstwo, gdyby popełniła je osoba powyżej 17 roku życia.

przestępstwo – np. ciężki uszczerbek na zdrowiu (utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, zeszpecenie, zniekształcenie ciała, spowodowanie ciężkiej choroby), zgwałcenie, zgwałcenie zbiorowe, kazirodcze, wykorzystanie seksualne małoletniego poniżej 15 r.ż., ze szczególnym okrucieństwem, z wykorzystaniem bezradności

procedura „Niebieskie Karty” - narzędzie, którego celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

3. Formy krzywdzenia

Krzywdza dziecka może przybierać różne formy:

3.1 Popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem).

3.2 Doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. kary fizyczne, krzyk, poniżanie.

3.3 Doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z odżywianiem, higieną osobistą lub zdrowiem).

4. Podjęcie interwencji – zasady ogólne

4.1 Każda osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka raportuje ten fakt bezpośrednio przełożonemu.

4.2 Bezpośredni przełożony, który otrzymał informację o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, dokonuje wraz z koordynatorem SOM analizy sytuacji i podejmuje decyzję o ewentualnej interwencji i jej rodzaju.

4.3 Jeżeli z analizy zgłoszenia wynika potrzeba współdziałania z organami publicznymi (Policja, Prokuratura, Opieka Społeczna, Rzecznik Praw Dziecka, itp.), za prowadzenie komunikacji z nimi odpowiada dyrektor pionu, w którym miało miejsce zgłoszenie.

4.4 Za prowadzenie interwencji odpowiada bezpośredni przełożony, o którym mowa w pkt. 4.1 i 4.2. W szczególności, wypełnia Kartę Interwencji wg wzoru określonego w załączniku nr 1.

4.5 Objawy krzywdzenia dziecka należy opisać w dokumentacji medycznej i zgłosić fakt stosowania przemocy wobec dziecka, korzystając z Karty Interwencji.

4.6 Rejestr interwencji zawiera:

- datę podjęcia interwencji
- nazwę komórki organizacyjnej, w której interwencja była podjęta
- wskazanie, kim jest dla dziecka osoba krzywdząca
- rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskie Karty)
- miejsce na uwagi

4.7 Po podjęciu właściwych dla zdarzenia interwencji opisanych w punkcie 5, dalsze kroki postępowania są podejmowane przez uprawnione organy (sąd, Policję, prokuraturę, OPS).

5. Postępowanie w przypadku podejrzenia przemocy – w przypadku naruszenia ze strony rodzica lub opiekuna.

W przypadku podejrzenia zagrożenia życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu dziecka w wyniku stosowania wobec niego przemocy domowej, także wobec faktu, że w rodzinie są lub mogą być inne dzieci, należy niezwłocznie poinformować Policję, dzwoniąc pod numer 112. Za poinformowanie służb jest odpowiedzialny członek personelu, który jako pierwszy powziął informację o zdarzeniu.

W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko placówki medycznej w obecności rodzica lub opiekuna prawnego lub innej osoby bliskiej będzie mu zagrażało, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka i niezwłocznie wystąpić do sądu rodzinnego o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

5.1. Podejrzenie popełnienia przestępstwa:

5.1.1 W przypadku interwencji dotyczącej podejrzenia popełnienia przestępstwa, w tym czynu karalnego przez osobę poniżej 17 roku życia na szkodę dziecka należy sporządzić pisemne zawiadomienie do prokuratury właściwej dla miejsca popełnienia przestępstwa lub w przypadku braku możliwości ustalenia miejsca popełnienia przestępstwa właściwej dla miejsca

zamieszkania dziecka lub w przypadku braku możliwości ustalenia miejsca zamieszkania dziecka właściwej dla siedziby podmiotu medycznego.

5.1.2 Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa powinno zawierać:

- dane pokrzywdzonego – imię, nazwisko, adres zamieszkania, PESEL lub datę urodzenia
- dane potencjalnego sprawcy – imię, nazwisko, adres zamieszkania, o ile to możliwe PESEL, data urodzenia, relacja wobec dziecka (ojciec, matka)
- szczegółowy opis zdarzenia (okoliczności, wyniki badania, opis obrażeń)

5.2. Przemoc domowa:

5.2.1 W przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, należy wszcząć procedurę [Niebieskich Kart](#).

5.2.4 Niebieska Karta A zawiera m.in.:

- dane osoby/osób doznających przemocy domowej,
- dane osoby/osób stosujących przemoc,
- tabelę z formami przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej i innymi niedopuszczalnymi zachowaniami, w której należy zaznaczyć formę zaistniałej przemocy w danej rodzinie,
- informacje dotyczące uszkodzenia ciała,
- dane dotyczące ewentualnej wcześniejszej realizacji procedury Niebieskiej Karty,
- dane świadków przemocy,
- działania interwencyjne oraz dodatkowe informacje.

5.2.4 Po wypełnieniu Niebieskiej Karty – A, dyrektor pionu opatruje ją podpisem i przesyła do Zespołu Interdyscyplinarnego właściwego dla miejsca zamieszkania osoby doświadczającej przemocy domowej.

5.2.5 Przesłanie Niebieskiej Karty powinno nastąpić w ciągu 7 dni od dnia wszczęcia procedury.

5.2.6 Podczas spisywania Niebieskiej Karty formularza A, powinien być przekazany formularz Niebieska Karta B. Druk zawiera pouczenie o tym, czym jest przemoc w rodzinie, kto może być

osobą doświadczającą przemocy w rodzinie, jakie istnieją formy przemocy, obowiązkach Policjanta w sytuacji stania się świadkiem przemocy, obowiązkach prokuratora, wskazuje zachowania zakazane.

5.3 Inne formy krzywdzenia nie stanowiące przemocy domowej ani przestępstwa.

5.3.1 W przypadku, gdy doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka lub doszło do innego zagrożenia dobra dziecka ze strony rodziców lub opiekunów prawnych należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację dziecka.

5.3.2 W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia na jego szkodę ze strony innego dziecka należy wystąpić do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka krzywdzącego.

5.3.3. Gdy zachowanie nie stanowi przemocy domowej lub nie wiemy, jak je zakwalifikować – należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego dla miejsca zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację rodziny.

5.3.4 W sytuacjach opisanych w pkt. 5.3 członek personelu

5.4 Krzywdzenie ze strony personelu podmiotu medycznego

5.4.1 W przypadku zauważenia krzywdzenia dziecka przez personel, należy podjąć kroki interwencyjne zależne od zaistniałej sytuacji:

- gdy zachowanie było jednorazowe i o niewielkiej intensywności wkroczenia w dobra dziecka należy przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem lub współpracownikiem,
- gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne lub się powtarza, rekomenduje się rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia.

6. Załączniki

6.1 Karta Interwencji

6.2 Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa

6.2 Wzór rejestru interwencji

Załącznik nr 1 -> KARTA INTERWENCJI – WZÓR

1. Imię i nazwisko dziecka .....
2. Osoba stosująca przemoc .....
3. Osoba zawiadamiająca .....
4. Przesłanki do podjęcia interwencji:
  - Podejrzenie popełnienia przestępstwa
  - Przemoc domowa
  - Zaniedbanie
  - Inne formy krzywdzenia – jakie?
.....
5. Działania podjęte wobec dziecka (*np. skierowanie na badania dodatkowe, obserwacja,*)
  6. Zakres interwencji:
    - zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa
    - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”
    - wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny
    - inny rodzaj interwencji, jaki?
.....

Integralną część Karty Interwencji, w zależności od podjętych działań stanowi: Niebieska Karta, Wniosek o wgląd w sytuację rodziny, Powiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
.....

Data sporządzenia:

Osoba podejmująca Interwencję:

Imię i nazwisko .....

Stanowisko .....

Podpis .....

Załącznik nr 2 -> Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa

Miejscowość, dnia ..... r.

Nr pisma wychodzącego/sygnatura sprawy

Prokuratura Rejonowa

W .....

adres .....
(nazwa i adres Prokuratury Rejonowej właściwej dla miejsca popełnienia przestępstwa)

Zawiadamiający: .....
(nazwa podmiotu medycznego)

Reprezentowany przez: .....
(imię i nazwisko reprezentanta podmiotu medycznego)

adres .....

ZAWIADOMIENIE O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Działając w imieniu ..... (nazwa podmiotu medycznego) składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ..... (wskazać nazwę lub opisać zdarzenie) przez ..... (imię i nazwisko domniemanego sprawcy) na małoletnim/mалоletniej ..... (imię i nazwisko, data urodzenia), zamieszkałego/zamieszkałej w ..... (adres)

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez ..... (imię i nazwisko pracownika podmiotu medycznego) obowiązków służbowych polegających na ..... (np. prowadzeniu procesu diagnostyczno-terapeutycznego, procesu terapeutycznego, procesu usprawniania – rehabilitacji) ..... (imię i nazwisko małoletniej) – ujawnił/a on/a ..... (np. niepokojące treści dotyczące zachowań na tle seksualnym, zgłosił akt gwałtu, wykorzystania seksualnego).

[Opis zdarzenia, dalsze ustalenia: warto dodać kiedy i gdzie doszło do zdarzenia, czy byli świadkowie]

.....
.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniego/małoletniej, wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą prowadzącą terapię jest: ..... (imię i nazwisko pracownika, telefon służbowy, adres podmiotu medycznego)

.....
podpis zawiadamiającego

Załącznik nr 3 -> REJESTR INTERWENCJI – WZÓR

L.p.	Data podjęcia interwencji	Przestanki do podjęcia interwencji	Wskazanie, kim jest dla dziecka osoba krzywdząca	Rodzaj podjętej interwencji	UWAGI
			<ul style="list-style-type: none"> - rodzic/opiekun prawny - inne dziecko - członek personelu - inny – proszę wpisać 	<ul style="list-style-type: none"> - Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa - Wniosek o wgląd w sytuację rodziny - Procedura Niebieskiej Karty - Postępowanie dyscyplinarne (w przypadku personelu - inny – proszę wpisać 	